

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Mgr. M. H.,** proti žalovanému: **Ministerstvo obrany ČR,** Sekce personální, Odbor platové politiky a sociálního zabezpečení, se sídlem nám. Svobody 471/27, Praha 6, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2011, č. j. 421/3-948D-2/2001-7542, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2011, č. j. 42 Ad 67/2011 - 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) ze dne 5. 10. 2011, č. j. 42 Ad 67/2011 – 36 (dále jen „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2011, č. j. 421/3-948 D-2/2001-7542 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí Vojenského úřadu sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2010, sp. zn. 53831/ID-41/25 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovateli odňat invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 1. 5. 2010, neboť podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Kladně (dále jen „OSSZ Kladno“) ze dne 19. 3 2010 nebyl shledán invalidním podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne 1. 1. 2010.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného je uvedeno, že v námitkovém řízení bylo zjištěno, že stěžovatel byl uznán invalidním posudkovou komisí sociálního zabezpečení ONV v Praze 1 dne 2. 12. 1988. Dnem 31. 3. 1989 byl propuštěn ze služebního poměru vojáka z povolání a od 1. 4. 1989 mu byl přiznán Krajskou vojenskou správou Praha invalidní důchod. Uvedená důchodová dávka mu byla vyplácena až do 31. 3. 2001. Dne 19. 2. 2001 byl jmenovaný uznán posudkovou lékařkou OSSZ Kladno částečně invalidním, na základě tohoto posudkového závěru mu byl od 1. 4. 2001 přiznán VÚSZ částečný invalidní důchod. Zdravotní stav stěžovatele z hlediska nároku na částečný invalidní důchod byl před účinností zákona č. 306/2008 Sb., tzn. před 1. 1. 2010 posouzen naposledy dne 20. 3. 2007, přičemž míra poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti byla stanovena na 40 %, a termín další kontrolní lékařské prohlídky byl stanoven na 28. 2. 2010. Na základě přechodného ustanovení zákona č. 306/2008 Sb. byl částečný invalidní důchod stěžovatele transformován od 1. 1. 2010 s ohledem na míru poklesu pracovní schopnosti stanovenou před 1. 1. 2010 na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Posudkem OSSZ Kladno ze dne 19. 3. 2010 stěžovatel již nebyl uznán invalidním, neboť se v jeho případě již nejedná ani o invaliditu prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), neb míra poklesu jeho pracovní schopnosti byla stanovena pouze na 20 %. V námitkovém řízení byl zdravotní stav stěžovatele posouzen v jeho nepřítomnosti lékařkou České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) dne 18. 11. 2010, která potvrdila posudkový závěr OSSZ Kladno. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, která měla nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti stěžovatele, bylo k uvedenému datu stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole V. položce 3b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 15–20 %. Zánik invalidity stěžovatele byl posudkem lékařky ČSSZ stanoven ke dni 8. 3. 2010. Žalovaný neshledal v postupu prvostupňového orgánu žádné věcné pochybení. Přitom poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž nedostatkem důvodů způsobujícím nepřezkoumatelnost rozhodnutí nelze rozumět nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Žalovaný dospěl k závěru, že neuvedení podrobnějšího hodnocení posudkového závěru posudkové lékařky OSSZ Kladno nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Posudkový organ LPS, pracoviště pro námitkové řízení v Praze 9 se přitom k námitkám stěžovatele náležitě vyjádřil a objasnil veškeré pochybnosti o správnosti posudku, na základě kterého bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí stěžovatel uvedl, že považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a požadoval jeho zrušení. Žalovaný se podle jeho názoru nevypořádal s námitkou nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí. Stěžovatel především zdůraznil, že posudek je jedním z důkazů a podléhá volnému hodnocení důkazů, ačkoliv má logicky pro rozhodnutí mimořádnou váhu. Podstatou námitek stěžovatele je nepřezkoumatelnost pro zásadní absenci skutkových zjištění a rozpor s právními předpisy. Dále stěžovatel uvedl, že má pochybnost o ústavní konformitě aplikace vyhlášky č. 359/2009 Sb., neboť míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena vždy určitým procentuálním maximem.

Krajský soud nechal v rámci řízení o žalobě vypracovat posudek Posudkové komise MPSV ČR, detašované pracoviště v Praze (dále jen „PK MPSV v Praze“). Komise zasedala při jednání dne 27. 7. 2011 v řádném složení, přičemž jejím členem byl i odborný psychiatr. Stěžovatel byl jednání PK MPSV v Praze přítomen a byl při jednání přešetřen odborným psychiatrem. PK MPSV v Praze při posouzení stěžovatelova zdravotního stavu vycházela jak ze zdravotnické dokumentace, tak i výsledku vyšetření stěžovatele v komisi. U stěžovatele byla poprvé shledána invalidita v roce 1989 pro onemocnění schizofrenního okruhu. V roce 2001 byl posouzen již jen jako částečně invalidní pro stále stejnou diagnózu, neboť měl problémy se zařazením do pracovního procesu, přičemž toto posouzení mu bylo ponecháno i v roce 2007, ačkoliv jeho zdravotní stav byl již stabilizován bez depresívní symptomatologie. V době rozhodné pro posouzení (20. 1. 2011) bylo psychiatrické onemocnění – schizoafektivní porucha v dlouhodobé remisi nejméně od roku 2005, stěžovatel byl 4 roky bez psychiatrické léčby. Subjektivně se cítil velmi dobře. Poslední psychologické vyšetření z roku 2010 nezachytilo osobnostní psychopatologické projevy ani přítomnost psychotických fenoménů. Afektivní složka byla stabilizovaná. Schopnost zvládat běžnou pracovní zátěž se nejevila narušena. Mírně byla zvýšena škála paranodity s interpretací zvýšené ostražitosti vůči okolí, která však nedosahovala psychotické hloubky. Psychické vyšetření prokázalo správnou orientaci všemi kvalitami, přiměřené psychomotorické tempo a dynamogennii. Nebyly zjištěny žádné známky deprese, projevy emoční lability, dysforie apod. Celkově byl stav kompenzován v plné remisi. Při jednání v komisi byl posuzovaný správně orientovaný, odpovědi byly adekvátní, bez suicidiálních úvah a tendencí, afektivita bez známek dráždivosti. PK MPSV v Praze dospěla k závěru, že stěžovatel nebyl invalidní, neboť procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla hodnocena dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. podle kapitoly V., položky 3b) a činila 20 %. Jelikož u stěžovatele nebylo zjištěno více příčin dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebyly dány podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti dle § 3 odst. 1, 2 cit. vyhlášky. V závěru posudku se PK MPSV v Praze vypořádala s námitkami stěžovatele vznesenými proti nedostatečnému odůvodnění konstatovaného zlepšení pracovní schopnosti stěžovatele a uvedla, že považuje posouzení stěžovatele v roce 2001 jako částečně invalidního za adekvátní vzhledem k opakovaným selháním v pracovních pokusech, zatímco při posouzení v roce 2007 již byl jeho stav stabilizovaný a depresivní symptomatologie nebyla zachycena.

Napadeným rozsudkem krajský soud žalobu zamítl a své rozhodnutí opřel o následující důvody. Především shrnul skutkový stav vyplývající z obsahu posudkového spisu OSSZ v Kladně a dále posudků lékaře ČSSZ pořízeného v námitkovém řízení a posudku PK MPSV v Praze ze dne 27. 7. 2011. Dále shrnul právní úpravu posuzování invalidity platnou a účinnou do 31. 12. 2009, jakož i novou právní úpravu platnou a účinnou ode dne 1. 1. 2010. Zjištěný skutkový stav krajský soud kvalifikoval podle právní úpravy posuzování invalidity účinné ode dne 1. 1. 2010, konkrétně § 39 zákona č. 155/1995 Sb. a ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., jakož i její přílohy upravující seznam zdravotních postižení a jim odpovídající míru poklesu pracovní schopnosti. Předně krajský soud poukázal na to, že subjektivní pocit žalobce o tom, že by mu měl být ponechán invalidní důchod pro zjištěné zdravotní obtíže nemůže být důvodem pro přiznání tohoto důchodu, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu lze pojištěnci přiznat pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledků lékařských vyšetření, a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě

přesvědčen. K žalobním námitkám stěžovatele krajský soud konkrétněji uvedl, že (prvostupňové – pozn. NSS) rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2010 je sice velmi stručné, avšak nelze je považovat za nepřezkoumatelné, neboť základní nezbytné náležitosti obsahuje. Krajský soud je hodnotil v souvislosti s rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 1. 2011, které je odůvodněno zcela dostatečně a jehož závěr byl potvrzen vyžádaným posudkem PK MPSV v Praze, která měla pro posouzení zdravotního stavu stěžovatele k dispozici dostatek odborných lékařských nálezů z doby před vydáním rozhodnutí. Krajský soud proto považoval posudkové závěry, k nimž PK MPSV v Praze dospěla, za přesvědčivé, neboť v posudku je řádně stanovená hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele, je popsána míra funkčního postižení vyplývajícího z jeho onemocnění. Posudkový závěr je řádně odůvodněn, je rovněž stanoveno i pracovní omezení, které však stěžovatel nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Nejvyšší přiznaná 20 % ztráta pracovní schopnosti však nedosahuje potřebných 35 % pro invaliditu prvního stupně podle předpisů platných ode dne 1. 1. 2010. Stěžovatel proto k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl uznán invalidním. Posudek PK MPSV v Praze krajský soud považuje za úplný a vyčerpávající, neboť byl vypracován za účasti odborné psychiatrické lékařky, do jejíhož oboru spadá hlavní zdravotní postižení žalobce a při vypracování posudkových závěrů vycházela ze zjištěných diagnóz. Z uvedených důvodů krajský soud shledal napadené rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2011 jako věcně správné a zákonné, neboť žalobce neprokázal, že splnil podmínky pro zachování invalidity prvního stupně od 1. 1. 2010 a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi námitkami uplatněnými stěžovatelem proti prvostupňovému rozhodnutí.

V **kasační stížnosti** stěžovatel uvedl, že brojí proti napadenému rozsudku z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Stěžovatel alternativně navrhl i zrušení obou předcházejících správních rozhodnutí. K uplatněnému důvodu nezákonnosti napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení stěžovatel uvedl, že nebyl správně aplikován § 39 zákona č. 155/1995 Sb. ani prováděcí vyhláška č. 359/1999 Sb. Krajský soud aplikoval podle názoru stěžovatele oba předpisy jednostranně a neúplně, neboť ve svých závěrech vycházel pouze ze současného stavu a nezabýval se posouzením změny vůči stavu před manifestací onemocnění stěžovatele, jak mu citované předpisy ukládají. V posudku PK MPSV v Praze chybí hodnocení působení času na zdravotní stav stěžovatele. Krajský soud sice citoval ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, ale neřídil se jím (§ 39 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb.) Stěžovatel také vyjádřil pochybnost nad tím, zda je možné citovaná ustanovení právních předpisů vůbec aplikovat ústavně-konformně za situace, kdy citovaná vyhláška obsahuje pro určitý druh onemocnění „absolutní hranici" míry poklesu pracovní schopnosti, v případě jeho zdravotního postižení 20 %. Individualizace posudkové činnosti pak překračuje nejen možnosti praxe, ale i hranice stanovené vyhláškou.

K uplatněnému důvodu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného, pro kterou měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit, stěžovatel uvedl, že i prvostupňové rozhodnutí musí obsahovat úplný výrok a jeho řádné odůvodnění. Pouhý odkaz na lékařský posudek a ustanovení zákona nepostačuje a takové rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Podle stěžovatele se žalovaný v obou rozhodnutích odvolává na "vázanost rozhodnutí správního orgánu posudkem", která není ničím odůvodněná. Dále

stěžovatel uvedl, že skutkový stav zjištěný správním orgánem I. stupně v rámci předmětného řízení a potvrzen v námitkovém řízení, neměl oporu ve správním spisu a krajský soud měl pro tuto důvodně vytýkanou vadu rozhodnutí obou správních orgánů zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

Konečně stěžovatel uplatnil námitky ve smyslu kasačního důvodu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Konkrétně vytkl krajskému soudu chybu v rekapitulační části odůvodnění, kde je uvedeno, že *„…k datu vydání napadeného rozhodnutí byl stěžovatel částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 33 %, nedosahovala však výše 66 %.“* Tuto pasáž stěžovatel nepovažuje za chybu v psaní, ale za nesrozumitelnost, stejně jako další pasáž o tom, že subjektivní pocit stěžovatele nemůže být důvodem pro přiznání invalidního důchodu. Konkrétně tuto pasáž odůvodnění nelze považovat z vypořádání stěžovatelových námitek ze dne 27. 7. 2011 proti posudku PK MPSV v Praze. K tomu stěžovatel uvedl, že se svou žalobou nedomáhal ponechání důchodu nebo přiznání invalidity, nýbrž zrušení rozhodnutí správního orgánu o odnětí přiznaného důchodu, neboť tato rozhodnutí vykazují jím namítané formální vady a nevycházejí z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Stěžovatel dále namítl, že krajský soud měl vycházet ze zdravotního stavu ke dni 8. 3. 2010. Dále stěžovatel krajskému soudu vytýká, že v odůvodnění napadeného rozsudku pouze uvádí citace z právních předpisů často nesouvisející s meritem dané věci. Těžiště stěžovatelových výtek vůči argumentaci krajského soudu spočívá v tom, že krajský soud měl podle jeho názoru provést srovnání současných tělesných, smyslových a duševních schopností a stavu před vznikem dlouhodobě nepříznivého stavu, přičemž toto srovnání měl provést již žalovaný ve správním řízení. Samotné konstatování, že jeho onemocnění je dlouhodobě stabilizováno, nemůže obstát. K tomu stěžovatel ještě poukázal na důkaz, který prováděl při ústním jednání a který spočíval ve výpočtu výpočtového základu podle § 19 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Tato částka podle názoru stěžovatele představuje příjem, který odpovídá schopnostem, které stěžovatel měl před vznikem dlouhodobě nepříznivého stavu. Při porovnání tohoto a svého současného příjmu, odpovídá pokles jeho pracovní schopnosti 35 %. Závěrem stěžovatel zpochybnil tvrzení opřené o posudkové vyjádření MUDr. K. z roku 2001, že již v roce 1992 došlo k posudkovému omylu, neboť stěžovatel nebyl plně invalidní. Tento závěr stěžovatel nepovažuje za skutkově ani procesně udržitelný a pokládá ho za „dotváření minulosti ex post“, které stát v rozporu s dobrými mravy předkládá v současném řízení coby nový důkaz. Podle názoru stěžovatele ani skutečnost, že pracuje na plný úvazek, nemůže mít na hodnocení jeho pracovní schopnosti.

Ve **vyjádření ke kasační stížnosti** žalovaný uvedl, že závěry posudkových lékařů hodnotí sice jako každý jiný důkaz, avšak pokud takový posudek splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a zároveň se vypořádá i se všemi rozhodujícími skutečnostmi, je pro správní orgán rozhodujícím důkazem při jeho rozhodování. Ani případné chybějící nebo nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže správní orgán nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici. Pokud byl pojištěnec v minulosti uznán invalidním a v době rozhodování již invalidita shledána není, je základní náležitostí příslušného posudkového závěru především zdůvodnění zlepšení či stabilizace zdravotního stavu pojištěnce ve srovnání s dobou předchozí. V případě stěžovatele byly veškeré náležitosti při

posuzování jeho zdravotního stavu naplněny. Zánik invalidity byl v jeho případě náležitě odůvodněn, stejně jako skutečnost, v čem spočívá zlepšení či stabilizace jeho zdravotního stavu při porovnání s obdobím, kdy byla invalidita uznána. K tomu žalovaný odkázal na skutečnost, že stěžovatel je již řadu let zaměstnán na plný úvazek, i to, že se po subjektivní stránce cítí zdráv. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

V prvé řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud na posuzovanou věc správně aplikoval právní úpravu posuzování invalidity platnou a účinnou od 1. 1. 2010. Podle této právní úpravy je správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.

Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní

schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46, přístupný na www.nssoud.cz).

Stěžovatelovy námitky vznesené v kasační stížnosti proti napadenému rozsudku míří jak proti lékařskému posouzení jeho zdravotního stavu (resp. posouzení míry poklesu pracovní schopnosti), tak i proti kvalitě odůvodnění napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] Nejvyšší správní soud v prvé řadě považuje za nutné vypořádat námitku tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost i nedostatek důvodů, a poté teprve námitky směřující ke zpochybnění správnosti zjištění zdravotního stavu stěžovatele pro účely posouzení jeho invalidity.

Je třeba dát stěžovateli za pravdu v tom, že krajský soud nesprávně popsal svá skutková zjištění opřená o posudkový spis OSSZ v Kladně a posudku lékaře ČSSZ pořízeného v námitkovém řízení, pokud konstatoval, že „*...ze založeného jednání ČSSZ, námitkové a odvolací agendy Lékařské posudkové služby v Praze a z posudku o invaliditě v řízení o námitkách ze dne* ***18. 11. 2010 vyplývá, že k datu vydání napadeného rozhodnutí*** *žalobce byl částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 33 %, nedosahovala však výše 66 %*“. Stěžovatel sice byl v minulosti skutečně částečně invalidní ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2009, ovšem nikoliv k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného, nýbrž právě jen do 31. 12. 2009. K tomuto datu jeho částečná invalidita přešla podle přechodného ustanovení na invaliditu prvního stupně, která trvala až do dne 8. 3. 2010, kdy již nebyl stěžovatel posudkem OSSZ v Kladně shledán invalidním vůbec. Tento nedostatek v odůvodnění sice nelze označit za klasickou chybu v psaní, jde však o pouhé přehlédnutí krajského soudu při rekapitulaci posudku lékařky ČSSZ ze dne 18. 11. 2010, neboť vlastní odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud vystavěl na správném skutkovém zjištění, že stěžovatel k datu vydání napadeného rozhodnutí (20. 1. 2011) nebyl invalidní, přičemž toto posudkové hodnocení konfrontoval se zjištěními PK MPSV v Praze. Stěžovatel krajskému soudu dále vytýkal, že odůvodnění je plné citací právních předpisů, které se nevztahují k posuzované věci. Je pravdou, že odůvodnění je z větší části tvořeno citacemi právních předpisů, avšak nelze souhlasit se stěžovatelem v tom, že by se vůbec nevztahovaly k věci. Jakkoliv se může zdát citace právní úpravy účinné do 31. 12. 2009 nadbytečná, krajský soud správně aplikoval právní úpravu novou a v odůvodnění vysvětlil, v čem se tato právní úprava liší. Odůvodnění napadeného rozsudku obsahuje přezkoumatelné vyjádření nosného rozhodovacího důvodu, tedy vyhodnocení úplnosti a přesvědčivosti důkazního materiálu (posudků Lékařské posudkové služby MPSV ČR pořízených pro účely námitkového a soudního řízení). Ačkoliv tedy odůvodnění napadeného rozsudku skutečně obsahuje uvedenou

nesrovnalost ve skutkových zjištěních i další stěžovatelem vytýkané formální nedostatky, tyto nesprávnosti nedosahují takové intenzity, aby způsobovaly nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stran procesních námitek stěžovatele, které podle jeho názoru rovněž způsobují nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud podotýká, že jakékoliv dokazování rozdílu v příjmech stěžovatele podle ustanovení § 19 zákona č. 155/1995 Sb. nevypovídá nic o jeho zdravotním stavu, resp. dochované pracovní schopnosti. Tu lze posuzovat pouze prostřednictvím odborných lékařských (příp. znaleckých) posudků. Dále je třeba poznamenat, že pokud PK MPSV v Praze ve svém posudkovém hodnocení uvedla, že posouzení stěžovatele jako částečně invalidního v roce 2007 nebylo adekvátní, neboť stěžovatelův zdravotní stav byl plně v remisi a stabilizovaný bez depresivní symptomatologie, nejde o procesně neupotřebitelné zjištění (jak se domnívá stěžovatel), nýbrž o relevantní okolnost, která může být při posuzování invalidity významná (srv. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2003, č. j. 4 Ads 19/2003 - 48, přístupný na www.nssoud.cz).

Další námitky stěžovatele se již vztahují k samotným skutkovým důvodům pro rozhodnutí věci. Podle stěžovatele měl krajský soud podle jeho názoru provést srovnání současných tělesných, smyslových a duševních schopností a stavu před vznikem dlouhodobě nepříznivého stavu, přičemž toto srovnání měl provést již žalovaný ve správním řízení, neboť samotné tvrzení o stabilizaci zdravotního stavu nepostačuje. Nejvyšší správní soud k tomu poukazuje na svou stabilní judikaturu, podle níž důvodem zániku invalidity nemusí být vždy jen zlepšení zdravotního stavu, ale i *„stabilizace zdravotního stavu, neboť sama stabilizace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu spojená s adaptací člověka na situaci vyvolanou například zdravotním postižením může vést k obnovení pracovní schopnosti ve vymezeném rozsahu (§ 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění)“* (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2003, č. j. 3 Ads 7/2003 - 42, přístupný na www.nssoud.cz). Z hlediska posuzování zdravotního stavu pak Nejvyšší správní soud ve vztahu k problému stabilizace zastává názor, že při odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46, přístupný na www.nssoud.cz). Se stěžovatelem je třeba souhlasit plně v tom, že samotné tvrzení o stabilizaci zdravotního stavu nestačí k odůvodnění odnětí důchodové dávky, k takovému nedostatku odůvodnění posudkového závěru ovšem v posuzované věci nedošlo. Jak v posudku lékařky ČSSZ ze dne 18. 11. 2010, tak i v posudku PK MPSV v Praze ze dne 27. 7. 2011 je dostatečně úplně a přesvědčivě objasněno, proč oba posudkové orgány považovaly zdravotní stav stěžovatele za stabilizovaný. Rovněž odůvodnily svůj závěr z hlediska změny právní úpravy ke dni 1. 1. 2010 a dřívější stěžovatelově částečné invaliditě. Pokud krajský soud založil svůj skutkový závěr o zdravotním stavu stěžovatele a považoval tyto podklady za úplné a přesvědčivé, je třeba s jeho závěry potvrdit.

K tomu Nejvyšší správní soud dále podotýká, že nelze souhlasit se stěžovatelem v tom, že žalovaný při svém rozhodování o odnětí důchodové dávky neměl zohlednit

skutečnost, že stěžovatel se subjektivně cítí schopen zvládat běžnou i pracovní zátěž a že pracuje již několik let na plný pracovní úvazek (40 hodin týdně). Takováto skutečnost (kterou stěžovatel potvrdil a která byla potvrzena i přešetřením jeho zdravotního stavu před odborným psychiatrem při jednání PK MPSV v Praze) je naopak nejpřesvědčivějším důkazem toho, že rozhodující příčina stěžovatelova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, totiž schizoafektivní porucha v dlouhodobé remisi, nesnižuje trvale pracovní schopnost stěžovatele tak, aby dosáhl hranice prvního stupně invalidity. Stran samotného data, k němuž byl konstatován zánik invalidity, a tedy i nároku na invalidní důchod, Nejvyšší správní soud poznamenává, že tímto datem byl den 8. 3. 2010, k němuž byl stěžovatel posuzován OSSZ v Kladně i lékařkou ČSSZ v námitkovém řízení. Pro krajský soud však platí ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., které mu ukládá přezkoumat napadené rozhodnutí (tzn. rozhodnutí o námitkách) k datu jeho vydání, tedy k datu 20. 1. 2011. Krajský soud proto nepochybil, pokud uvedl, že přezkoumal napadené rozhodnutí právě k tomuto datu, a nikoliv k datu 8. 3. 2010.

V návaznosti na tyto závěry je třeba odmítnout rovněž námitky stěžovatele proti jednostrannosti a neúplnosti aplikace § 39 zákona č. 155/1995 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 359/2009 Sb. krajským soudem, neboť tyto právní předpisy byly krajským soudem aplikovány zákonně a věcně správně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud nepřijal názor stěžovatele o neústavnosti této právní úpravy a považuje za potřebné poukázat na to, že veřejné subjektivní právo stěžovatele na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci (čl. 30 odst. 1 Listiny) lze uplatňovat jen a pouze v mezích zákonné právní úpravy (čl. 30 odst. 3 Listiny). Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud nepředložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení stěžovatelem rozporovaných ustanovení ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji ve smyslu § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu